

Toelichting Beleidsregels middelentoets Senzer 2026

Algemeen

Voor iedere inwoner die (nog) niet in eigen inkomen kan voorzien en daardoor niet over de middelen beschikt om in de noodzakelijke kosten van bestaan te voorzien, is een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet mogelijk. Voor wat betreft de middelentoets voorziet de Participatiewet in vrijgestelde bedragen. Daarnaast kan Senzer regels stellen over hoe omgegaan wordt met bepaalde middelen in de vorm van inkomen of vermogen. Met deze beleidsregels geeft Senzer aan op welke wijze aan deze onderwerpen invulling wordt gegeven.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsbepaling

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2 Saldo lopende rekening bij vermogensvaststelling (B019)

De saldi op lopende rekeningen van een belanghebbende, zijn eventuele echtgenoot of partner en zijn eventuele minderjarige kinderen behoren tot het vermogen. Dit geldt ook voor tegoeden op spaarrekeningen. Senzer kan ervoor kiezen het beleid te voeren om van saldi op lopende (spaar)rekeningen een beperkt bedrag vrij te laten in verband met lopende uitgaven. Dit is buitenwettelijk (begunstigend) beleid.

Senzer wenst van deze mogelijkheid gebruik te maken door rekening te houden met de nog te betalen (vaste) lasten en het voorkomen dat een toevallige recente bijschrijving van bijv. de Kinderbijslag leidt tot een hogere vermogensvaststelling.

Daarom vindt bij op het totale saldo van alle bankrekeningen bij elkaar opgeteld (ook spaarrekeningen) een vrijlating plaats van éénmaal de van toepassing zijnde norm per kalendermaand (inclusief vakantiegeld). Als de saldi voor toepassing van deze vrijlating positief zijn, maar door toepassing van de vrijlating tot een negatief bedrag leidt, wordt het saldo op € 0,00 vastgesteld. Als de saldi al negatief zijn voordat de vrijlating wordt toegepast, dan wordt dit negatieve saldi aangehouden.

Artikel 3 Moment vermogensvaststelling bij echtscheiding/verlating (B020)

Senzer moet het vermogen vaststellen bij aanvang van de bijstandsverlening. Dit zal in het geval van echtscheiding of verlating niet altijd even gemakkelijk zijn, omdat op het moment van aanvang van de bijstand de boedel vaak nog niet verdeeld is.

De hoofdregel is dan ook dat het vermogen wordt vastgesteld per de datum waarop het recht op bijstand aanvangt, waarvan wordt afgeweken indien:

- Belanghebbende verwickeld is in een echtscheidingsprocedure of als er sprake is van een verlating, én;
- Belanghebbende slechts (redelijkerwijs) kan beschikken over een vermogen dat minder bedraagt dan de toepasselijke vermogensgrens.

Voorbeeld

Belanghebbende vraagt bijstand aan. Tijdens het intakegesprek blijkt dat belanghebbende gaat scheiden van haar echtgenoot. Belanghebbende en echtgenoot beschikken over een huis met een waarde van € 150.000,- waarop een hypotheek rust van € 110.000,-. Daarnaast is er een spaarrekening met een saldo van € 20.000,-. Afsproken is dat echtgenoot in het huis blijft wonen. Belanghebbende kan over het volledige spaartegoed beschikken.

De aanvraag om bijstand moet worden afgewezen. Nu belanghebbende kan beschikken over een vermogen dat boven de voor haar geldende vermogensgrens ligt, is het niet nodig om de vermogenstoets uit te stellen tot na de afwikkeling van de echtscheiding. Indien er geen spaarrekening was geweest kon de aanvraag worden toegewezen met uitstel van de vermogensvaststelling.

Belanghebbende krijgt in zo'n geval de nadere verplichting opgelegd om binnen een redelijke termijn tot verdeling van de boedel over te gaan, waarna door Senzer tot een definitieve vermogensvaststelling kan worden overgegaan.

Wat hierin als redelijke termijn wordt beschouwd betreft een maatwerkbeoordeling.

Zodra belanghebbende kan beschikken over zijn of haar aandeel in de boedel, kan dit een reden zijn om over te gaan tot terugvordering, als belanghebbende hierdoor achteraf voldoende middelen had over de periode van bijstandsverlening.

Artikel 4 Vaststellen vermogen bij overname cliënt uit andere gemeente (B021)

Bij belanghebbenden die direct voorafgaand aan hun verhuizing naar het werkgebied van Senzer een bijstandsuitkering in een andere gemeente ontvingen, wordt het vermogen in alle gevallen (opnieuw) vastgesteld. De reden hiervoor is dat iedere gemeente een eigen verantwoordelijkheid heeft voor de bijstandsverlening en dat het eigen beleid inzake de vaststelling van het vermogen per gemeente kan verschillen. Verder kan er op grond van de domiciliebepalingen van artikel 40 Participatiewet gesteld worden dat er feitelijk sprake is van een nieuwe aanvraag.

De tijdens de bijstandsperiode in de vorige gemeente gespaarde middelen als bedoeld in artikel 34 lid 2 onderdeel c Participatiewet en ontvangen rente als bedoeld in artikel 31 lid 2 onderdeel i Participatiewet worden niet in aanmerking genomen bij de nieuwe vermogensvaststelling. Het is aan belanghebbende om, als gesteld wordt dat één of meer van zijn vermogensbestanddelen op grond van bovenstaande buiten beschouwing moet worden gelaten, zodanige inlichtingen te verstrekken dat Senzer de herkomst van de bedoelde vermogensbestanddelen kan beoordelen.

Uit praktische overwegingen wordt bij vestiging vanuit een gemeente binnen het werkgebied van Senzer het vermogen niet opnieuw vastgesteld. Er is sprake van één uitvoeringsorganisatie met geharmoniseerd beleid. Daarom is vanwege praktische overwegingen bepaald dat daarbij wordt uitgegaan van de vermogensvaststelling van de vertrekgemeente. Senzer neemt dan de vermogensvaststelling uit de vertrekgemeente over, mits er geen relevante feiten en omstandigheden zijn gewijzigd, zoals:

- Een wijziging in de leefvorm, of;
- Een onderbreking van het recht op bijstand van ten minste 30 dagen.

Vermogensvaststelling algemene toelichting.

Het pragmatisch vaststellen van het vermogen na terugkeer bijstand.

Voorbeeld: belanghebbende aanvaardt werk, wordt bijstandsonafhankelijk en keert na 3 maanden terug. Uit de controle van de bankafschriften blijkt dat de situatie nagenoeg nog dezelfde is als ten tijde van het ontvangen van bijstand.

Bij een hernieuwde aanvraag algemene bijstand na 30 dagen moet het vermogen opnieuw worden vastgesteld. Het onderzoek naar het vermogen en de beoordeling ervan (juistheid en actualiteit) vindt zo pragmatisch als mogelijk plaats als dit leidt tot een minder belastende aanvraag voor belanghebbende. Is er in de afgelopen 12 maanden sprake geweest van een bijstandsonafhankelijke periode waarbij, zo blijkt uit de bankafschriften, de middelen niet zijn gewijzigd, kan gemotiveerd worden besloten de gegevens die liggen onder de eerdere vermogensvaststelling te gebruiken. Er hoeft geen volledig nieuw onderzoek plaats te vinden.

Artikel 5 Vrijlaten giften en besparingsbijdragen (B024)

Bij de vrijlating van giften wordt geen onderscheid gemaakt tussen giften van instellingen en giften van personen. Door de giften niet volledig in aanmerking te nemen wordt voorkomen dat de Participatiewet een ontmoediging vormt voor de vrijgevigheid van instellingen of personen. Uitgangspunt is dat initiatieven van charitatieve instellingen en particulieren zoveel mogelijk wordt gerespecteerd.

Gezien het minimumbehoeftekenarakter van de bijstand kan de vrijlating niet onbeperkt zijn. Wat betreft de hoogte van de gift geldt dat het in de rede ligt om de gift in aanmerking te nemen voor zover cumulatie daarvan met de bijstand leidt tot een bestedingsniveau dat niet verenigbaar is met hetgeen op bijstandsniveau gebruikelijk is.

Deze beleidsregels verschaffen helderheid over welke giften niet tot de middelen worden gerekend. Het omgekeerde is niet het geval. Van de giften die niet vallen onder de giften die vrijgelaten zijn, mag niet automatisch worden aangenomen dat deze wel een middel zijn dat in aanmerking moet worden genomen. Met betrekking tot deze giften zal altijd nog een specifieke afweging gemaakt moeten worden of de gift toch uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is.

Lid 1 – Giften voor bijzondere kosten en schulden

Giften voor kosten waarvoor bijzondere bijstand mogelijk is worden niet gerekend tot de middelen waarmee bij de algemene bijstand rekening wordt gehouden. Dit is ook het geval als de bijzondere bijstand tot een bepaald bedrag de kosten vergoedt en de gift hoger is. Als er geen bijzondere bijstand mogelijk is maar de kosten zijn wel noodzakelijk, kan de gift eveneens vrijgelaten worden als deze de levensstandaard niet verhoogt. Dit is bijvoorbeeld het geval als de belanghebbende een gift ontvangt voor het aanschaffen van noodzakelijke hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld een scooter, of als de medische kosten uit bijstandsoogpunt niet noodzakelijk zijn maar wel wenselijk. Als de gift bestemd is voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan dan wel ter vrije besteding is, geldt dit niet.

Door het onverplicht karakter is er voldoende reden om onverplichte verstrekkingen van werkgevers aan werknemers buiten beschouwing te laten. Te denken valt bijvoorbeeld aan een kerstpakket, een tegoedbon, enz. Het moet dan gaan om vergoedingen die vallen onder de vrijstelling als bedoeld in artikel 31, lid 2 onder g van de Participatiewet. Voor deze giften geldt geen meldingsplicht.

Verstrekkingen van de voedselbank, speelgoedbank, de kledingbank en dergelijke charitatieve instellingen worden niet als middel aangemerkt. Voor deze giften geldt geen meldingsplicht.

De Participatiewet biedt maar beperkte mogelijkheden tot bijstandsverlening in schulden. Het hebben van problematische schulden is in algemene zin een belemmering in het sociaal functioneren. Als een derde hierin de bijstandsgerechtigde tegemoet wil komen worden deze bedragen in beginsel niet als middel in aanmerking genomen.

Lid 2 – Giften of geldleningen in afwachting van de afhandeling van de bijstandsaanvraag

Als gevolg van de behandelingsduur van de aanvraag om bijstand kan het zijn dat derden bijspringen voor de meest belangrijke uitgaven. Senzer kiest ervoor om deze – door derden als overbrugging bedoelde betalingen die veelal gedaan worden zonder een afdwingbare terugbetalingsverplichting – vrij te laten, voor zover deze niet meer bedraagt of bedragen dan de voor belanghebbende geldende norm.

Lid 3 – Andere giften

Giften die geen betrekking hebben op bijzondere kosten of schulden zoals bedoeld in het eerste lid worden niet de middelen gerekend, voor zover de giften niet meer bedragen dan de in artikel 31 lid 2 sub m genoemde grens per kalenderjaar. Deze vrijlating geldt niet per persoon. Dit houdt in dat voor een alleenstaande ouder en gehuwden (en daarmee gelijkgestelden) dezelfde vrijlating van toepassing is als voor een alleenstaande.

Met het oog op uitvoeringsgemak is ervoor gekozen de giftendrempel toe te rekenen aan een kalenderjaar (1 januari tot en met 31 december). Heeft belanghebbende minder dan de in artikel 31 lid 2 sub m genoemde grens ontvangen, dan mag het restant niet mee worden genomen naar het volgend jaar. Voor belanghebbenden die een uitkering toegekend hebben gekregen, geldt dat de drempel van de in artikel 31 lid 2 sub m genoemde grens geldt voor de periode vanaf datum toekenning tot en met 31 december van het betreffende kalenderjaar.

Als de giften hoger zijn, wordt bij periodieke giften het meerdere in beginsel als inkomen en bij incidentele giften als vermogen aangemerkt, maar blijft een specifieke afweging noodzakelijk om te beoordelen of de gift toch uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is.

Onder 'periodiek' wordt verstaan: de ontvangst van twee of meer giften in een kalenderjaar. Het is niet vereist dat deze giften van één persoon afkomstig zijn. De ontvangst van één gift van persoon 1 en één gift van persoon 2 in één kalenderjaar wordt ook als periodiek beschouwd.

Onder 'eenmalig' wordt verstaan: de ontvangst van maximaal één gift in een kalenderjaar. Als de belanghebbende een tweede gift ontvangt binnen kalenderjaar, wordt dit vanaf deze tweede gift gezien als een periodieke ontvangst van een gift.

Lid 4 – inlichtingenplicht m.b.t. giften

In beginsel is de belanghebbende verplicht giften te melden, voor zover deze van invloed kunnen zijn op het recht op bijstand. De belanghebbende is daarom verplicht onverwijld uit eigen beweging melding te maken van ontvangen giften die hoger zijn dan de in artikel 31 lid 2 sub m genoemde grens per kalenderjaar. Voor giften van werkgevers aan werknemers en voor verstrekkingen van de voedselbank, speelgoedbank, kledingbank en dergelijke charitatieve instellingen geldt geen meldingsplicht, ook niet als deze hoger zijn dan de in artikel 31 lid 2 sub m genoemde grens per jaar.

Lid 5 – Besparingsbijdragen

Het actuele vrij te laten bedrag wordt kenbaar gemaakt via artikel 31 lid 2 sub m Participatiewet en aanverwante besluiten/regelgeving.

Wat zijn besparingsbijdragen ofwel kostenbesparende bijdragen?

Onder deze kostenbesparende bijdragen valt bijvoorbeeld de betaling van de kosten van boodschappen, gas, elektriciteit, water of zorgpremie maar ook de kosten van bijvoorbeeld een sportclub of ander abonnement. Bijdragen van voedselbanken worden in zijn geheel niet in aanmerking genomen als kostenbesparende bedragen. Wat de voedselbank verstrekt wordt expliciet via de wetswijziging vrijgelaten.

Binnen de Participatiewet worden de bijdragen die leiden tot een kostenbesparing niet in aanmerking, genomen voor zover de som van deze bijdragen en giften zoals bedoeld in artikel 5 het bedrag van artikel 31 lid 2 sub m niet overstijgt.

Voor giften en kostenbesparende bedragen geldt dat op individuele grond en gemotiveerd kan worden besloten om een hoger bedrag dan genoemd in artikel 31 lid 2 sub m buiten beschouwing te laten. Mits dit uit het oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is.

Is er met de toelichting op artikel 5 nog enige twijfel, weeg dan het volgende af om tot een juiste beoordeling te komen.

Om te beoordelen of een gift dan wel een kostenbesparende bijdrage op grond van individuele omstandigheden moet worden vrijgelaten, zijn de volgende algemene uitgangspunten van belang.

Van de giften en kostenbesparende bijdragen die niet vallen onder de vrijlating, mag niet automatisch worden aangenomen dat deze wel een middel zijn dat in aanmerking moet worden genomen. Er moet altijd een specifieke afweging gemaakt worden of de gift of kostenbesparende bijdragen uit een oogpunt van bijstandsverlening toch verantwoord is. In de afweging wordt meegenomen:

1. Aard van de gift/bijdragen: geld, natura, dienst, korting etc.
2. Frequentie: eenmalig, incidenteel, structureel.
3. Doelbinding: is de gift of bijdragen bedoeld voor een specifiek doel?
4. Ten gelde maken: kan de gift of bijdragen worden omgezet in geld of bespaart het geld?
5. Kostenbesparing: bespaart de gift of bijdragen structureel op uitgaven die anders uit eigen middelen komen?

Voorbeeldtoepassingen

- Maandelijks boodschappen t.w.v. €100, overschrijdt giftengrens niet.
- Maandelijks inkomsten uit werk €100, als middel verrekenen met bijstand.
- Vliegtickets t.w.v. €1400, individuele afweging omstandigheden.
- Maandelijks huurkorting van €150, kostenbesparing op wooncomponent bijstand
- Gift €1200 en nadien ontvangen gift voor voldoen medische kosten. Als de medische kosten voorzienbaar waren op het moment dat de eerdere €1200 werd ontvangen, kan gevraagd worden of de besteding van de eerste gift verantwoord was. Dit kan meewegen in de individuele beoordeling. Zorgvuldige afweging van wat verantwoord is in het kader van de bijstandsafhankelijke situatie.

Artikel 6 (Im)materiële schadevergoeding (B024)

De beleidsregels verschaffen helderheid over welke schadevergoedingen, of welk deel van een schadevergoeding niet tot de middelen word(t)(en) gerekend. Het omgekeerde is niet het geval. Van de schadevergoedingen die niet vallen onder de schadevergoedingen die vrijgelaten zijn, mag niet automatisch worden genomen dat deze wel een middel zijn dat in aanmerking moet worden genomen. Met betrekking tot deze schadevergoedingen zal altijd nog een specifieke afweging gemaakt moeten worden of deze toch uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is.

Bij een schadevergoeding wordt onderscheid gemaakt tussen materiele en immateriële schadevergoeding. Materiële schade: schade die direct in geld is uit te drukken. Bijvoorbeeld beschadiging van eigendommen, maar bijvoorbeeld ook misgelopen inkomen, medische kosten, reiskosten, huishoudelijke hulp, aanpassing aan woning of auto, enz.

Immateriële schade: schade die niet direct in geld is uit te drukken (ook wel smartengeld genoemd). Bijvoorbeeld psychische-, emotionele- en geestelijke schade door pijn, verdriet of verminderde levensvreugde.

Het is de verantwoordelijkheid van de belanghebbende om documenten aan te leveren waaruit blijkt op welke grond aan hem of haar een schadevergoeding is toegekend. Dit kan bijvoorbeeld een besluit van een verzekeringsmaatschappij of rechtbank zijn. De bewijslast ligt bij de belanghebbende zelf; hij/zij zal zelf de schade aannemelijk moeten maken.

Lid 1 – Materiële schadevergoeding

Wanneer er sprake is van ontvangst van een door belanghebbende ontvangen schadevergoeding voor materiële schade, zal beoordeeld moeten worden of de vergoeding is gebruikt voor het wegnemen van de schade. Indien dit niet (helemaal) het geval is, wordt het deel dat niet is aangewend om de geleden schade weg te nemen als vermogen in aanmerking genomen. Belanghebbende moet de besteding aannemelijk kunnen maken. Hierbij moet rekening worden gehouden met eventuele kosten die in de toekomst nog gemaakt moeten worden. Indien hier sprake van is kan de vergoeding niet als vermogen worden aangemerkt.

Lid 2 – Schadevergoeding die is bedoeld ter compensatie van het verlies van arbeidsvermogen

Door tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid kan iemand zijn baan verliezen. Het gevolg zal in veel gevallen zijn dat het inkomen van iemand voor een bepaalde periode, of zelfs helemaal, wegvalt. Een vergoeding voor loonderving is bestemd voor de kosten van levensonderhoud en wordt daarom beschouwd als inkomen.

Het proces van afhandelen van de schade kan lange tijd duren. De uiteindelijk toegekende schadevergoeding kan dan ook over een periode gaan die in het verleden ligt. Er zal daarom beoordeeld moeten worden op welke periode de vergoeding precies betrekking heeft. Het bedrag van de toegekende schadevergoeding wordt vervolgens gedeeld door het aantal maanden waarop deze vergoeding betrekking heeft en maandelijks gekort als inkomen. In de meeste gevallen gaat het om één bedrag, waarbij het bedrag per maand niet duidelijk is. De belanghebbende zal moeten aantonen om welk verlies van arbeidsvermogen het gaat. Dit kan bijvoorbeeld doormiddel van salarisspecificaties of jaaropgaven, maar ook door een overzicht van de nog te lijden schade opgemaakt door een letstelschadespecialist.

Lid 3 – Immateriële schadevergoeding

Wanneer er een schadevergoeding voor immateriële schade wordt toegekend, gaat het meestal om een zeer ernstige situatie. In een dergelijke situatie heeft de belanghebbende het recht om gecompenseerd te worden voor de geleden schade, zonder dat dit direct van invloed is op het recht op bijstand.

Schadevergoedingen voor immateriële schade worden daarom niet volledig als vermogen aangemerkt. Aan de andere kant kan deze vrijlating niet onbegrensd zijn. Het bedrag zoals opgenomen in artikel 34, lid 3 sub c Participatiewet wordt gezien als verantwoord. Wanneer de immateriële schadevergoeding hoger is, dan wordt 2/3 deel van het meerdere in aanmerking genomen als vermogen. Het niet vrijgelaten deel van de schadevergoeding wordt als vermogen in aanmerking genomen.

Voor het gedeelte van de immateriële schadevergoeding dat door Senzer wordt vrijgelaten, is het aan de belanghebbende om te bepalen waar de vrijgelaten immateriële schadevergoeding voor wordt gebruikt. Invulling geven aan het hervinden van levensvreugde is immers een persoonlijke kwestie.

Artikel 7 Vaststelling middelen bij co-ouderschap (B061)

Het begrip co-ouderschap is niet als zodanig vastgelegd in de Participatiewet. Senzer zal dan ook zelf moeten vaststellen of in een concreet geval sprake is van co-ouderschap. Van co-ouderschap is sprake als ouders de zorg, opvoeding en omgang met het kind 50-50 hebben verdeeld. Bijvoorbeeld bij beiden de helft van de week (minimaal 3 etmalen). Of een week bij de ene ouder en een week bij de andere ouder. Beide ouders dragen, zowel in praktisch als in financieel opzicht, min of meer evenveel bij aan de dagelijkse verzorging van de kinderen.

De situatie waarin het kind door de week bij de ene ouder verblijft en in het weekend bij de andere ouder is geen co-ouderschap maar een uitgebreide omgangsregeling.

Lid 1 – Vermogensgrens voor co-ouders

De vermogensgrens voor de co-ouder wordt vastgesteld op de vermogensgrens zoals deze voor een alleenstaande ouder geldt. Hiermee wordt voorkomen dat bij een wijziging van het aantal dagen co-ouderschap de vermogensgrens bijgesteld moet worden.

Lid 2 – Toerekenen middelen van het kind of de kinderen

Bij het vaststellen van het vermogen van een ouder die bijstand ontvangt, neemt Senzer de bankrekening(-en)/vermogen van het minderjarig kind mee, als de ouder over de bankrekening van dat kind kan beschikken.

Bij een zuivere co-ouderschapregeling openen beide ouders vaak samen een speciale kinderrekening waarop beiden een bijdrage storten voor de kosten van levensonderhoud (en bijvoorbeeld ook de Kinderbijslag). Bij deze speciale kinderrekening rekent Senzer de helft van het bedrag als vermogen bij de ene en de andere helft van het bedrag bij de andere ouder. De andere ouder zorgt namelijk ook voor de helft in het levensonderhoud van het kind. Uit de bankafschriften moet duidelijk blijken dat het om een kinderrekening gaat.

Artikel 8 Waarde bezittingen in natura bij vermogensvaststelling (B027)

Van bepaalde bezittingen wordt het ongewenst geacht om van belanghebbende te vragen deze om te zetten in geld voor het levensonderhoud. In deze beleidsregel wenst Senzer hierin verdere invulling te geven.

Lid 1 – Noodzakelijke en algemeen gebruikelijke bezittingen

Bezittingen in natura die, gelet op de omstandigheden van persoon en gezin, noodzakelijk zijn, als ook bezittingen in natura die naar hun aard en waarde algemeen gebruikelijk zijn, worden niet als vermogen

aangemerkt. Zolang er geen sprake is van handelsactiviteiten, hoeft belanghebbende deze bezittingen niet onverwijld uit eigen beweging te melden.

Lid 2 – Voertuigen en inlichtingenplicht

Senzer wenst van haar bevoegdheid gebruik te maken door één voertuig met een waarde tot maximaal € 3.000 als algemeen gebruikelijk aan te merken, waarbij als voertuig wordt aangemerkt: auto, motor, bromfiets (waaronder ook wordt verstaan een fiets met elektrische trapondersteuning met een maximale snelheid tussen de 25 km per uur en de 45 km per uur (Speed Pedelec)), snorfiets, brommobiel en Motorrijtuig Met Beperkte Snelheid (MMBS). Belanghebbende wordt geacht arbeid te accepteren over een afstand met een totale reisduur van maximaal 3 uur per dag. Het is dan ook redelijk om in lijn hiervan één voertuig als algemeen gebruikelijk te beschouwen.

Indien de waarde hoger is dan € 3.000 wordt het meerdere meegenomen in de vermogensvaststelling.

In sommige gevallen kan het bezit van een auto om medische redenen noodzakelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan een autobus in verband met een gehandicapt familielid. Wellicht dat in dergelijke gevallen de auto dan ook is aangepast. In deze situaties dient de waarde van de auto niet als vermogen te worden beschouwd. Er is in ieder geval sprake van een medische noodzaak als op grond van een Wmo-beschikking (Wet maatschappelijke ondersteuning) is vastgesteld dat de auto noodzakelijk is. Indien er sprake is van een dergelijke situatie, dienen belanghebbenden dit zelf aan te geven. Het is ook de verantwoordelijkheid van de belanghebbende zelf om hier bewijsstukken, zoals een Wmo-beschikking, over aan te leveren.

Het bezit van één voertuig dat als algemeen gebruikelijk wordt aangemerkt, hoeft door belanghebbende niet uit eigen beweging gemeld te worden. Een schending van de inlichtingenplicht is dan niet aan de orde. Dit wil niet zeggen dat het voertuigbezit voor Senzer geen aanleiding kan zijn om nader onderzoek te doen naar de wijze waarop het voertuig is bekostigd. Blijkt een voertuig te zijn bekostigd met nimmer opgegeven, maar wel in aanmerking te nemen middelen, dan ziet de schending van de inlichtingenplicht op die middelen.

Lid 3 – Leeftijd voertuig

Tenzij door exclusiviteit anders blijkt, wordt van voertuigen die 12 jaar of ouder zijn verondersteld dat deze een waarde vertegenwoordigen tot € 3.000. De dure en verboden auto's op de autolijst met goedkope, dure en verboden auto's van Stichting Inlichtingenbureau kan als basis dienen voor het bepalen of een auto exclusief is. Ook voor oldtimers geldt dat hiervan niet zondermeer wordt verondersteld dat deze een waarde vertegenwoordigen tot € 3.000.

De gemiddelde nieuwprijs van brom- en snorfietsen is beduidend lager dan van een auto of motor. Daarom wordt in afwijking van bovenstaande bij brom- en snorfietsen (scooters) die 6 jaar of ouder zijn verondersteld dat deze een waarde vertegenwoordigen tot € 3.000.

Lid 4 – Voertuig als gift

Als belanghebbende een gift in natura ontvangt, in de vorm van een voertuig, wordt de ontvangst van deze gift beoordeeld aan artikel 5 (vrijlaten giften – B024) van deze beleidsregels. Ook als het voertuig minder waard is dan € 3.000. Hiermee wordt beoogd dat de ontvangst van een gift, in welke vorm ook, op dezelfde wijze wordt beoordeeld.

Lid 5 – Niet algemeen gebruikelijke bezittingen

Senzer vindt het bezit van een caravan, camper, vouwwagen, aanhanger en/of vaartuig, alsook het gelijktijdig bezitten van twee of meerdere voertuigen niet algemeen gebruikelijk. In beginsel wordt de

volledige dagwaarde meegenomen in de vermogensvaststelling. Dit geldt ook voor overige bezittingen in natura die naar hun aard en waarde niet algemeen gebruikelijk zijn. Voor deze bezittingen geldt dat belanghebbende het bezit onverwijld uit eigen beweging moet melden.

Van deze bezittingen mag dan overigens niet automatisch worden aangenomen dat deze wel een middel zijn dat in aanmerking moet worden genomen. Dit is afhankelijk van de manier waarop de bezitting is betaald. Heeft de belanghebbende de bezitting bijvoorbeeld van zijn eigen spaargeld – opgebouwd tijdens de periode van bijstandsverlening, of al meegenomen in de vermogensvaststelling bij toekenning –, of van een (vrijgelaten) deel van een schadevergoeding betaald? Dan is er geen vermogenstoename. Het ene vermogensbestanddeel (geld) is namelijk ingewisseld voor een ander vermogensbestanddeel van dezelfde waarde (de bezitting in natura).

Lid 6 – Vrijlating waarde bij bezit twee voertuigen bij aanvang uitkering

Als belanghebbende bij aanvang van de uitkering in bezit is van twee of meer voertuigen, wordt de vrijlating zoals bedoeld in het tweede lid toegepast op het duurste voertuig.

Voorbeeld:

Belanghebbende bezit bij aanvang van de uitkering een auto en een motor. De auto is € 4.200 waard, de motor € 1.900. Van de waarde van de auto wordt € 3.000 vrijgelaten, het meerdere van € 1.200 wordt tot het vermogen gerekend. De waarde van de motor wordt volledig tot het vermogen gerekend. Deze voertuigen worden dus tot een totaalbedrag van ($€ 1.200 + € 1.900 =$) € 3.100 tot het vermogen gerekend.

Lid 7 – Dagwaardebepaling auto

De dagwaarde bepaling van een auto vindt plaats via de ANWB–koerslijst, tenzij deze lijst niet ziet op de in geding zijnde periode, of er voldoende gegevens voorhanden zijn waaruit volgt dat de waarde van de auto afwijkt van de waarde die de ANWB–koerslijst aangeeft. Hierbij kan gedacht worden aan een aankoopfactuur of taxatierapport.

In de ANWB–koerslijst vormt de inkoop– of inruilprijs (aankoop door het autobedrijf) de dagwaarde waarmee Senzer rekening houdt, op basis van:

- Kenteken;
- Actuele kilometerstand (verificatie via RDW–gegevens in Suwinet, of als de gegevens daarin niet zijn geregistreerd door inzage ter plekke of het meest recente RDW–keuringsrapport);
- Uitvoering;
- Extra opties.

Indien uitvoering en opties niet bekend zijn, wordt uitgegaan van de goedkoopste uitvoering zonder extra opties. Staat een auto niet opgenomen in de ANWB–koerslijst dan dient op een andere objectieve wijze, bijvoorbeeld via een merkdealer, verzekeringsmaatschappij, internet of een onafhankelijke taxateur, een dagwaarde bepaling plaats te vinden op basis van merk, type, actuele kilometerstand, uitvoering en extra opties.

Lid 8 – Dagwaardebepaling brom– en snorfietsen

De dagwaardebepaling van een brom– en snorfiets vindt plaats via de afschrijvingslijst van BOVAG, tenzij er voldoende gegevens voorhanden zijn waaruit volgt dat de waarde afwijkt van de waarde die de

afschrijvingslijst van BOVAG aangeeft. Hierbij kan gedacht worden aan een aankoopfactuur of taxatierapport.

Periode	Percentage afschrijving
Eerste maand	6,00%
Tweede maand	4,00%
Derde en volgende maanden	3,00%
<i>Totaal in eerste jaar</i>	<i>30,00%</i>
Tweede jaar, per maand	1,50%
<i>Totaal na tweede jaar</i>	<i>48,00%</i>
Derde jaar, per maand	1,50%
<i>Totaal na derde jaar</i>	<i>66,00%</i>
Vierde jaar, per maand	1,00%
<i>Totaal na vierde jaar</i>	<i>78,00%</i>
Vijfde jaar, per maand	0,50%
<i>Totaal na vijfde jaar</i>	<i>84,00%</i>
Ouder dan vijf jaar, de restwaarde bedraagt:	15,00%

Lid 9 t/m 11 – Dagwaardebepalingen van andere voertuigen en overige bezittingen

De dagwaardebepaling van andere voertuigen, een caravan, camper, aanhanger, vaartuig of overige bezittingen die naar hun aard en waarde niet algemeen gebruikelijk zijn dienen op een objectieve wijze plaats te vinden op basis van merk, serie, bouwjaar en uitvoering, bijvoorbeeld via een merkdealer, verzekeringsmaatschappij, internet of een onafhankelijke taxateur, waarbij de huidige staat van de bezitting in acht wordt genomen.

Wanneer de waarde via internet wordt vastgesteld, gaat Senzer uit van een gemiddelde van de 5 goedkoopst aangeboden vergelijkbare voertuigen, caravans, campers, aanhangers of vaartuigen op Externe www.marktplaats.nl, www.camperscaravans.nl, www.autoscout24.nl of een vergelijkbare online marktplaats.

Als een belanghebbende de dagwaarde niet op een andere objectieve wijze kan aantonen en een kosteloze dagwaardebepaling niet mogelijk is, zijn de kosten van de dagwaardebepaling in beginsel voor belanghebbende.

Artikel 9 Reservering uitvaartkosten bij vermogensvaststelling (B028)

Bij belanghebbenden die verzekerd zijn voor uitvaartkosten in natura is het in de regel niet mogelijk de uitvaartpolis voor de datum van overlijden te gelde te maken. Daar belanghebbende in zo'n geval niet redelijkerwijs over het in de polis opgebouwde vermogen kan beschikken, kan het verzekerde bedrag niet in de vermogensvaststelling worden meegenomen.

Het komt echter ook voor dat belanghebbenden verzekerd zijn voor een uitvaart, waarbij de verzekering na de datum van overlijden in contanten uitkeert. Het zou inconsequent zijn om in dit geval het gespaarde bedrag (geheel), althans de afkoopwaarde van de verzekering, in de vermogensvaststelling mee te nemen. Senzer wenst daarom van haar bevoegdheid gebruik te maken om de waarde van de verzekering, onder voorwaarden, niet tot het vermogen te rekenen. Het gaat om de volgende voorwaarden:

- Belanghebbende (en/of diens ten laste komende kinderen) is de persoon op wiens leven de verzekering is afgesloten (de verzekerde);
- Het vrij te komen kapitaal is bestemd voor de voldoening van de kosten van uitvaart van de belanghebbende (en/of diens ten laste komende kinderen), hetgeen dient te blijken uit de polisvoorwaarden;
- Het betreft geen combinatie van een uitvaartpolis en een verzekering welke uitkeert bij in leven zijn op een bepaalde datum;
- Het vermogen wordt niet vroegtijdig te gelde gemaakt (afkoop);
- Het betreffende vermogen is niet ontstaan als gevolg van een eenmalige storting welke heeft plaatsgevonden op een moment waarop redelijkerwijs te verwachten viel dat er een beroep op bijstand zou worden gedaan en aldus dient te worden gekwalificeerd als het betonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Hieronder wordt niet verstaan de maandelijkse reguliere premiebetaling.

Wanneer het vermogen vroegtijdig te gelde wordt gemaakt (afkoop), wordt het ontvangen afkoopbedrag wel tot het vermogen gerekend. Belanghebbende dient dit met bewijsstukken te onderbouwen. Senzer kiest ervoor geen maximum te hanteren aan de vrijstelling van het totaalbedrag van de afkoopwaarde of verzekeringswaarde van een uitvaartverzekering. De groep belanghebbenden die een uitvaartverzekering heeft die niet in natura, maar in contanten uitkeert en deze ook tussentijds kunnen afkopen (tegen ongunstige tarieven), is klein. Daarnaast zijn uitvaartverzekeringen zeer onwaarschijnlijk afgesloten met de intentie deze af te kopen. Senzer wenst dit dan ook niet te stimuleren.

Artikel 10 Wanneer wordt toepassing gegeven aan de inkomstenvrijlating (B147)

De beleidsruimte die Senzer heeft bij de inkomstenvrijlatingen op grond van artikel 31 lid 2 onderdeel n en r Participatiewet, artikel 8 lid 2 en 5 IOAW en artikel 8 lid 3 en 9 IOAZ is beperkt tot het oordeel over de bijdrage aan arbeidsinschakeling.

Centraal staat dat de periode van bijstandsverlening zo kort mogelijk moet zijn, de beschikbare instrumenten zijn gericht op uitstroom, waarvan de gedeeltelijke inkomstenvrijlating er één van is en onderzoek toont aan dat parttime werken vaker leidt tot volledige uitstroom. Senzer stelt daarom dat parttime werk altijd bijdraagt aan de arbeidsinschakeling, behalve als er sprake is van verzwegen inkomsten door schending van de inlichtingenplicht.

De ingangsdatum van de inkomstenvrijlating als bedoeld in artikel 31 lid 2 onderdeel n Participatiewet wordt afgestemd met belanghebbende. De ingangsdatum van de inkomstenvrijlating als bedoeld in artikel 31 lid 2 onderdeel r Participatiewet sluit in beginsel aan op de einddatum van de reguliere inkomstenvrijlating zoals bedoeld in artikel 31 lid 2 onderdeel n Participatiewet (6 maanden). Niet helemaal duidelijk is of er slechts eenmalig recht op inkomstenvrijlating bestaat of dat hier ieder jaar opnieuw gebruik van kan worden gemaakt. Gelet op de tekst van de overige onderdelen van artikel 31 lid 2 Participatiewet moet aangenomen worden dat het recht op inkomstenvrijlating tijdens de bijstandsverlening slechts één keer per periode van bijstandsverlening bestaat. In tegenstelling tot bijvoorbeeld artikel 31 lid 2 onderdeel j en k Participatiewet ontbreekt in artikel 31 lid 2 onderdeel n Participatiewet immers een zinsnede als "per kalenderjaar" of "per jaar".

Artikel 10a De tijdelijke inkomstenvrijlating doelgroep loonkostensubsidie

Zoals bedoeld in artikel 31 lid 2 onder z van de Participatiewet, artikel 8 lid 9 van de IOAW of artikel 8 lid 13 van de IOAZ kan onbeperkt worden verlengd, wanneer in de persoon gelegen factoren' ervoor zorgen dat uitbreiding van uren (bijna) niet mogelijk is en de werknemer dus niet meer uren kán werken. Te denken valt aan praktische belemmeringen, zoals het niet beschikbaar zijn van noodzakelijk vervoer van en naar het werk of ontbreken van beschikbare hulp van derden bij de dagelijkse verzorging of het huishouden. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om een medische urenbeperking. Ook niet over de beschikbaarheid van meer uren bij de werkgever.

Artikel 11 Hardheidsclausule

Voor onvoorziene situaties is de hardheidsclausule opgenomen in de beleidsregels. Als toepassing van de overige artikelen leidt tot kennelijke onredelijkheid en onbillijkheid, kan Senzer van de beleidsregels afwijken. Ondanks dat hardheidsclausule op grond van artikel 4:84 Awb al van toepassing is op deze beleidsregels kiest Senzer ervoor deze op te nemen in deze beleidsregels, om de bekendheid hiermee te vergroten.

Artikel 12 Intrekking

Dit artikel heeft geen toelichting.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Dit artikel heeft geen toelichting.

Artikel 14 Citeertitel

Dit artikel heeft geen toelichting.